

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 11 września 2026 roku

Sprawa: **Odpowiedź na interpelację numer 19223**
Znak sprawy: PAD5.054.6.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 19223 Pośła na Sejm RP Pana Tomasza Rzymkowskiego w sprawie oszacowania i kształtowania się luki akcyzowej na rynku napojów spirytusowych proszę przyjąć następujące wyjaśnienia.

W chwili obecnej w Ministerstwie Finansów trwają prace nad oszacowaniem luki akcyzowej na rynku napojów spirytusowych, jednakże z uwagi na charakter tych prac i brak ostatecznych wyników, dane te nie podlegają publikacji. Ministerstwo Finansów nie prowadzi także prac nad publikacją corocznego raportu o luce akcyzowej, obejmującego poszczególne kategorie wyrobów akcyzowych.

Odnosząc się do metodologii szacowania wielkości nielegalnego rynku alkoholu wyjaśniam, że Krajowa Administracja Skarbowa wypracowała - wyłącznie na potrzeby własne, w celu obserwacji zmian aktualnych trendów - metodologię szacowania stosunku wielkości alkoholu etylowego mogącego znajdować się w nielegalnym obrocie do wielkości dostaw alkoholu etylowego na legalny rynek konsumencki. Dane w przedmiotowym zakresie przedstawiono poniżej.

- rok 2024 - stosunek taki oszacowano na poziomie ok. 3,8%,
- rok 2025 - stosunek taki oszacowano na poziomie ok. 3,2%.

Jako źródła występowania (zaopatrzenia) alkoholu etylowego mogącego znajdować się w nielegalnym obrocie przyjmuje się alkohol etylowy skażony, zawarty w produktach nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (produkty biobójcze) - pewna część nielegalnej produkcji (bimber), alkohol pochodzący z przemytu (w tym niezgłoszony przez osoby fizyczne przywóz ponad normy), a także inne formy niezdiagnozowane (np. ewentualne kradzieże).

W kwestii przedstawionych w interpelacji szacunków alkoholu sprzedanego w szarej strefie w 2025 r. informuję, że Ministerstwo Finansów nie może potwierdzić

tych danych. Przede wszystkim wyjaśnić należy, że dane te są wynikiem szacunków podmiotów zewnętrznych, niezależnych od administracji państwowej (np. firmy audytorskie, doradcze, instytuty badawcze, ośrodki naukowe), a każdy z nich może przyjąć własną (odmienną) metodologię. Niemniej jednak, jak wynika z ogólnodostępnych opracowań przedstawianych przez różne instytucje badawcze, na przestrzeni ostatnich lat rynek konsumencki wyrobów alkoholowych podlegał istotnym zmianom. Nastąpiło m.in.:

- zmniejszenie konsumpcji napojów spirytusowych spowodowane między innymi przez odwrót młodszych pokoleń od mocnego alkoholu,
- zmiana trendów konsumpcyjnych polegająca na odejściu od tanich napojów spirytusowych (wódki czyste o stosunkowo niskim stopniu oczyszczenia w procesie destylacji, napoje spirytusowe smakowe) na rzecz alkoholi klasy średniej oraz klasy premium,
- zmiana struktury spożycia polegająca na wzroście popularności napojów niezawierających alkoholu, w szczególności piwa,
- zmniejszenie zawartości alkoholu etylowego w opakowaniu jednostkowym (np. wódki smakowe z 30% na 28% lub mniejszą) oraz zmniejszenie pojemności tych opakowań, co pozwala producentom na utrzymanie tej samej ceny wyrobu przy wzroście akcyzy. Sprzedaż tej samej ilości butelek napojów spirytusowych, ale o mniejszej mocy powoduje, że zmniejsza się sprzedaż wyliczona w litrach 100% vol.,
- wprowadzenie przez niektóre miasta, nocnego zakazu sprzedaży alkoholu.

W kwestii uwzględniania danych o luce przy projektowaniu zmian stawek podatku akcyzowego wyjaśniam, że szczegółowy opis założeń przyjętych na potrzeby oszacowania wpływu wprowadzanych zmian zostaje każdorazowo opisany w Ocenie Skutków Regulacji (OSR) do projektowanych ustaw.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów